

نگهداری منابع دیداری – شنیداری نوارهای مغناطیسی

• گیتی کاوه^۱

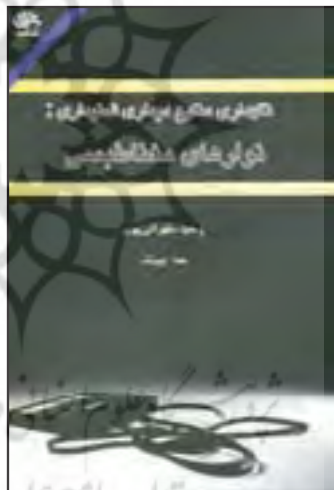
مدرس دانشگاه علامه طباطبائی

بشر از دیرباز به ثبت و ضبط یافته‌های علمی، فنی و هنری خود پرداخته و در ادوار مختلف تاریخی به ابداع ابزار و روش‌های گوناگون دست زده است تا بتواند این یافته‌ها را منتشر کند. هزاران سال کتاب و سایر منابع چاپی تنها راه انتقال اطلاعات بودند تا اینکه از قرن هجدهم به بعد به تدریج رسانه‌های دیگری اختراع شدند و بشر قادر گردید علاوه بر لایه‌های متنی اطلاعاتی، لایه‌های دیداری و شنیداری را نیز ذخیره و بازنمایی کند. البته این مهم میسر نشد، مگر به کمک اختراع چاپ که پیامد آن رشد و گسترش دانش بود.

در سال ۱۸۴۲ عکاسی به معنای واقعی اختراع شد. سپس سینماتوگرافی در پی ابداع فناکیستیکوپ اختراع و صنعتی روبه رشد گردید و بهره‌برداری از رادیو در سال ۱۹۲۰ موجب شد دنیا از عصر گوتنبرگ قدم به عصر مارکونی گذارد. پس از آن در سال ۱۹۲۶ تلویزیون اختراع گردید، سال ۱۹۷۱ اولین ریزپردازنده اختراع شد تا پیرو آن از دهه ۱۹۷۰ به بعد شاهد ابداع رایانه، بازی‌های رایانه‌ای و ابزارهایی از این دست باشیم.

تمایل به جاودانگی، افزایش روزافزون دانش بشری و در نتیجه تولید انبوهی از اطلاعات در اشکال گوناگون و ضرورت حفظ و انتقال آنها، اصلی‌ترین انگیزه‌های بشر برای ابداع انواع منابع دیداری و شنیداری بود.

اختراع رسانه‌های ارتباط جمعی و گسترش فعالیت‌هایشان در قالب شخصیت‌های حقوقی موجب بهره‌برداری بیشتر و بیشتر از منابع دیداری و شنیداری شد و به تدریج آرشیوهای دیداری و شنیداری تأسیس شده

■ طهرانی پور، وحید؛ چوبک، هدا. نگهداری منابع

دیداری – شنیداری. تهران: کتابدار، ۱۳۸۷. ۲۹۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۱۴۳-۸۱-۳

مقدمه

شاید ابتدا لازم باشد تعریفی به مفهوم عام کلمه از منابع دیداری و شنیداری به دست داد. این واژه به آن دسته از منابع اطلاعاتی اطلاق می‌گردد که اطلاعات روی آن با دستگاهی فنی ضبط می‌شود و با تحریک حس دیداری (چشم)، شنیداری (گوش) یا هر دو حواس یادشده به مغز منتقل شده و دریافت می‌گردد و در حافظه بصری و حافظه پژواکی ذخیره می‌شود تا مورد پردازش قرار گیرد.

تمایل به جاودانگی، افزایش روزافزون دانش بشری و در نتیجه تولید انبوهی از اطلاعات در اشکال گوناگون و ضرورت حفظ و انتقال آنها، اصلی‌ترین انگیزه‌های بشر برای ابداع انواع منابع دیداری و شنیداری بود

و گسترش یافتند. گسترش آرشیوهای دیداری و شنیداری مدیران و دست‌اندرکاران این آرشیوها را با مسائل جدیدی مواجه ساخت که یکی از مهم‌ترین آنها توجه ویژه به نحوه حفظ و نگهداری منابع دیداری و شنیداری بود، زیرا طبیعت آسیب‌پذیر منابع دیداری و شنیداری آنها را در معرض انواع خطرات ناشی از محیط و استفاده فرامی‌داد و سلامت و امنیت اطلاعات با ارزش آنها را به شدت تهدید می‌کرد. این مشکل با توجه به قدمت کم این منابع و آرشیوهای آنها دوچندان است، زیرا برخلاف کتاب که عمرش به قدمت تاریخ تمدن بشری است، اما از عمر قدیم‌ترین منابع و آرشیوهای دیداری و شنیداری کمتر از ۱۵۰ سال می‌گذرد. علاوه بر این رشد فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی نیز مزید بر علت است، زیرا جبری حاکم می‌کند که نهادهای آرشیوی در ارگان‌ها و سازمان‌های مختلف مجبور می‌شوند تا هنوز به یک منبع دیدوشنودی خونگرفته، به انتخاب منبع دیگری پردازند و این روند هرچند دهه یک بار تکرار می‌گردد. زیرا منابع مورد استفاده آنها به سرعت بازار تجاری خود را از دست می‌دهد و با وجودی که منبع اولیه هنوز نو و قابل استفاده است، به دلیل از دور خارج شدن دستگاه‌های ضبط و بازنمایی آن از بازار مصرف چاره‌ای جز تغییر منبع برای استفاده کننده نمی‌گذارد. بنابراین شناخت همه‌جانبه انواع منابع دیداری و شنیداری و راه‌های حفظ و نگهداری از آنها برای تمام مجموعه‌داران و سایر دست‌اندرکاران فرهنگ شفاهی ضروری است. یادآوری این نکته ضروری است که بسیاری از منابع دیداری و شنیداری تولید انبوه ندارند و از سوی تولیدکنندگان

اختصاصی و در نسخه‌های منحصر به فرد تولید می‌شوند، این دست از منابع شمار زیادی از منابع آرشیوهای دیداری و شنیداری را شامل می‌شوند و این بار مسئولیت حفاظت و نگهداری آنها را دوشدندان می‌نماید، زیرا مدیران آنها مسئول اداره امور جاری آرشیوها هستند، بلکه رسالت خطیر میراث‌داری از فرهنگ شفاهی حاضر را برای انتقال آن به نسل‌های آینده نیز به عهده دارند.

این شناخت حاصل نمی‌شود مگر اینکه متخصصان مجرب و متعهد همگام با تغییرات فناوری به پژوهش پردازند و با تلفیق دانش و تجربه خود و دیگر متخصصان و پژوهشگران، اطلاعات مورد نیاز آرشیوداران را در این زمینه خاص به‌طور مرتب و روزآمد تأمین کنند، بی‌شک در این صورت آنها بیش از هر کس در حفظ و انتقال فرهنگ شفاهی بشریت سهم خواهند بود، افتخاری که اینک نصیب مؤلفان اثر حاضر شده است.

شناخت همه‌جانبه انواع منابع دیداری و شنیداری و راه‌های حفظ و نگهداری از آنها برای تمام مجموعه‌داران و سایر دست‌اندرکاران فرهنگ شفاهی ضروری است

هدف از انتشار این اثر

قابلیت‌های منابع دیداری و شنیداری موجب توسعه و گسترش استفاده از این منابع در حوزه‌های آموزشی، رسانه‌ای، دبیرش و... شده است، به طوری که برخی از صاحب‌نظران بر این عقیده‌اند که در آینده نزدیک منابع دیداری و شنیداری سازوکار اصلی انتقال اطلاعات خواهند شد و هم‌اکنون در حوزه دیجیتال این منابع قادرند در یک محیط چندرسانه‌ای هم‌زمان متن، تصویر، صوت و گرافیک را انتقال دهند.

این سهم عمده از انتقال اطلاعات، مراکز آرشیوی را بر آن می‌دارد تا برای حفظ اطلاعات که سرمایه‌های اصلی نهادهای مادرند و در بسیاری از موارد مصادیق حافظه جمعی هستند و با توجه به گران بودن هزینه‌های تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، بیش از پیش نسبت به حفظ و نگهداری منابع دیداری و شنیداری حامل اطلاعات حساس، دقیق، روزآمد و کارآمد باشند و این هدفی است که کتاب حاضر می‌تواند در چارچوب موضوع خود تا حد قابل‌قبولی آن را تأمین کند.

این کتاب محدود به مباحث حفظ و نگهداری نوارهای مغناطیسی است که دسته بزرگی از منابع دیداری و شنیداری را شامل می‌شود؛ دسته‌ای که هم‌اکنون بسیاری از مراکز آرشیوی کشور از انواع آن استفاده می‌کنند.

محورهای اصلی کتاب

مؤلفان کتاب خود را با پیش‌گفتاری کوتاه درباره ضرورت نگارش این اثر و توضیح مختصری درباره کمبود فعلی منابع پژوهشی در این موضوع آغاز کرده‌اند، همچنین چند واژه کلیدی را بنا به ضرورت تعریف کرده‌اند.

فصل نخست به تاریخچه و اصول ضبط و پخش مغناطیسی همراه با عکس یا تصویر موردنیاز اختصاص دارد. در فصل دوم دوازده مفهوم پایه در ضبط و پخش منابع مغناطیسی تبیین شده است. در فصل سوم مخاطبان کتاب با ساختار سه‌لایه‌ای نوارهای مغناطیسی آشنا می‌شوند. فصل چهارم و پنجم به ترتیب فرمت‌های شنیداری و دیداری مغناطیسی اعم از رایج و منسوخ، آنالوگ و دیجیتالی را معرفی می‌کند و مخاطبان می‌توانند علاوه بر عکس هر منبع، تصویر دستگاه ضبط و پخش آن را نیز مشاهده کنند.

در فصل ششم اصول کار با نوارهای مغناطیسی تشریح شده است که شامل مواردی چون تمییزبودن محیط کار، دما و رطوبت مناسب، مراحل آماده‌سازی، چگونگی جابه‌جایی نوارهای مغناطیسی، رفع اشکالات احتمالی در حین پخش و جز آن است. در پایان فصل نیز رعایت چهل نکته ضروری هنگام کار با نوارهای مغناطیسی یادآوری شده است که می‌توان آن را یک آیین‌نامه انضباطی عملی برای استفاده بهینه از این منابع تلقی کرد. در فصل هفتم انواع آسیب‌ها و عوامل آسیب‌رسان ذکر و در مواردی روش مقابله با این نوع آسیب‌ها معرفی شده یا در صورت امکان چگونگی مرمت منبع برحسب آسیب وارده تشریح شده است. در این فصل نیز از عکس و تصاویر استفاده شده که مطالب را بسیار عینی و ملموس کرده است.

در فصل هشتم نکات مهمی درباره حفظ و نگهداری نوارهای مغناطیسی در میان‌مدت و درازمدت به تفصیل ذکر شده است، از جمله تخمین عمر مفید نوار، وضع دما و رطوبت نسبی استاندارد از نظر برخی از آرشیوهای معتبر و شرکت‌های سازنده نوارهای مغناطیسی و راه‌های افزایش

دارند؛ طول عمر مفید نوار که برای آرشیوها اهمیت ویژه‌ای دارد.

۲. کارمندان و آرشیویست‌های بخش‌های مختلف آرشیو که در مراحل تهیه و سفارش، سازمان‌دهی منابع، بازشنوایی یا بازبینی، تبدیل یا تکثیر و امانت، با نوارهای مغناطیسی تماس فیزیکی دارند؛

۳. کارشناسان و مهندسان فنی صدا یا تصویر در استودیوهای ضبط و بخش در بخش‌های مختلف فرهنگی - هنری که در امر تولید محتوای دیداری - شنیداری به پدیدآوردن‌گان کمک می‌کنند و در سطحی عمیق‌تر با نوارهای مغناطیسی در تماس هستند؛

۴. مدیران آرشیوهای دیداری و شنیداری که وظیفه دارند با مجاب کردن مدیران بالادست خود، اعتبار مالی لازم را برای حفظ و نگهداری منابع آرشیوی فراهم کنند؛

۵. آرشیوداران و علاقه‌مندان به گردآوری مجموعه‌های شخصی که کمتر در محیط حرفه‌ای در معرض مباحث تخصصی قرارداداشته و تجربه کمتری در زمینه نگهداری طولانی‌مدت نوارهای مغناطیسی دارند؛

۶. بخش‌های فنی و مهندسی سازمان‌های بزرگ آرشیوی که روی انتخاب فرمت و تبدیل منابع، از آنالوگ به دیجیتال کار می‌کنند، نیز مخاطب این کتاب می‌باشند؛

۷. از مهم‌ترین گروه‌های مخاطب کتاب، دانشجویان رشته‌های علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی (برای واحد درسی

فصل نهم به بررسی سایر عوامل محیطی مؤثر در نگهداری نوارهای مغناطیسی اختصاص دارد، از جمله شرایط مخزن، نور، قفسه‌ها، نحوه برخورد کارکنان با نوارها و چگونگی مقابله با حوادث غیرمترقبه. در این فصل مخاطبان با ۱۵ توصیه مهم برای بهینه‌سازی محیط نگهداری نوارها آشنا می‌شوند. فصل دهم درباره نحوه بازرسی فنی نوارها و نکاتی است که هنگام بررسی، آرشیویست باید به آنها توجه داشته باشد. همچنین به اختصار به نحوه مرمت برخی از آسیب‌ها اشاره شده است. در آخرین فصل کتاب مطالب مهم و ارزشمندی درباره تغییر فرمت نوارها از حوزه آنالوگ به دیجیتال، تهیه کپی، دستگاه‌های سخت‌افزاری موردنیاز طرح شده است. کتابنامه هر فصل در پایان همان فصل آمده است. نویسندگان بنا به نیاز پژوهشی از منابع معتبر متعددی استفاده کرده‌اند.

مخاطبان کتاب

با توجه به خلاصه‌ای از محتوای کتاب که به تفکیک هر فصل آمد، مخاطبان این اثر را می‌توان در گروه‌های زیر دسته‌بندی کرد:

۱. کارگران فنی آرشیوها که وظیفه نقل و انتقال و قفسه‌آرایی نوارها و مدیریت و مراقبت از مخزن را به‌عهده

جامعه اطلاع‌رسانی کشور به اطلاعات این کتاب نیاز مبرم دارد و مؤلفان کتاب به درستی این نیاز حرفه‌ای را تشخیص داده‌اند

جایگاه تخصصی کتاب

مواد سمعی و بصری) و دانشجویان رشته تکنولوژی آموزشی (برای واحدهای درسی آشنایی با منابع کمک آموزشی) می‌باشند.

چنانچه اشاره شد قدمت منابع دیداری و شنیداری و مباحث تخصصی درباره آن بسیار کم است، به همین دلیل کتاب‌های تخصصی در این زمینه به‌ویژه به زبان فارسی محدود به انگلستان یک دست است و در زمینه خاص حفظ و نگهداری تاکنون هیچ اثر مستقلی جز کتاب حاضر منتشر نشده است. از این‌رو جامعه اطلاع‌رسانی کشور به اطلاعات این کتاب نیاز مبرم دارد و مؤلفان کتاب به درستی این نیاز حرفه‌ای را تشخیص داده‌اند.

خلاصه‌ای از مباحث عمده کتاب و تشریح مباحث اصلی

در فصل نخست پس از ذکر تاریخچه اختراع نوار مغناطیسی، سازوکار ضبط و پخش نوارهای مغناطیسی به‌همراه عکس و تصویر به این ترتیب تشریح شده است: «در ضبط مغناطیسی به تناسب جریان الکتریکی متغیر ورودی، میدان مغناطیسی متغیری در هد ضبط ایجاد می‌شود، این میدان یک الگوی متغیر مغناطیسی را بر روی نوار به وجود می‌آورد که این الگو بر ذرات مغناطیسی روی نوار باقی می‌ماند» (ص ۱۷ - ۱۸). این سازوکار ایجاد می‌کند نوارهای مغناطیسی در معرض ضربه و میدان‌های مغناطیسی بیشتر از زمان ضبط قرار نگیرند، زیرا در غیر این صورت الگوی مغناطیسی تغییر کرده، بر کیفیت ضبط اثر نامطلوب می‌گذارد.

در فصل سوم اجزای اصلی نوار مغناطیسی معرفی شده است که شامل «سه لایه ذرات مغناطیسی نگهدارنده اطلاعات، روکش مغناطیسی دربردارنده ذرات مغناطیسی و پایه محافظ دو لایه دیگر است. هر سه جزء اصلی مستعد تجزیه هستند» (ص ۴۹).

از این‌رو توجه به استانداردهای دما و رطوبت، یکی از

اصول مهم حفظ و نگهداری نوارها مغناطیسی‌اند تا در پرتو رعایت آنها روند تجزیه لایه‌های سازنده هرچه کندتر شود. فصل ششم که به اصول کار بانوارهای مغناطیسی می‌پردازد، از مهم‌ترین و کاربردی‌ترین فصل‌های کتاب می‌باشد و به موارد زیر پرداخته است:

۱. تمیزی محیط کار از آلاینده‌های گوناگون مانند گردوغبار، دوده، چربی، چسب و نظایر آنها؛
۲. درباره آماده‌سازی نوارهای مغناطیسی تأکید شده است که «استفاده از چسب‌های مایع بر سلامت نوار تأثیر می‌گذارد و بهترین روش برای آماده‌سازی نوار برای امانت استفاده از بارکد است» (ص ۱۲۳)؛
۳. نحوه لیبل‌گذاری نوارهای مغناطیسی اهمیت ویژه‌ای دارد، از این‌رو «نباید روی خود نوار مغناطیسی یا لیبل آن علامت‌گذاری نمود و یا برچسب چسباند و به‌صورت برجسته چیزی را ثبت کرد» (ص ۱۲۳)؛

۴. پیش نادرست نوار آسیب‌های جدی به اطلاعات روی نوار می‌زند، از این‌رو نکات مهمی در این باره آمده است از جمله اینکه «از کشش کم یا زیاد نوار باید جلوگیری کرد، همه نوار باید روی یک قرقره پیچیده شود، کناره نوار نباید از

حلقه بیرون زده باشد» (ص ۱۲۴)؛

۵. در این اثر به مسئله مهم سالم بودن دستگاه‌های ضبط و پخش توجه شده است زیرا «۹۵ درصد از اشکالات نوارها به علت استفاده از تجهیزات ناسالم و تنظیم نشده است. بنابراین تنظیم و تمیز کردن دستگاه‌ها در فواصل زمانی منظم توسط افراد ماهر ضروری است» (ص ۱۴۱)؛

در فصل هفتم درباره آسیب‌ها و عوامل آسیب‌رسان آمده است: «آسیب‌های شیمیایی به علت ماهیت مواد سازنده و یا قرار گرفتن آنها در برابر سایر مواد شیمیایی به وجود می‌آیند. کارشناس نگهداری از نوارهای مغناطیسی باید دست‌کم واکنش‌های ابتدایی تجزیه شیمیایی پلاستیک‌ها را بداند تا برای کند کردن آن روش مناسبی اتخاذ کند» (ص ۱۵۲)؛
۶. آسیب‌های فیزیکی در این کتاب به‌طور کامل معرفی شده‌اند:

- خراشیدگی: ناشی از برخورد نوار با سطح تیز است؛
- پارگی: بر کیفیت پخش تأثیر مستقیم می‌گذارد؛
- ریختگی: پوسته شدن یا جدا شدن لایه اتصال است؛
- تغییر شکل نوار در اثر ناپایداری دما و رطوبت محیطی است؛

- موج‌دار شدن لبه‌های نوار: موجب می‌شود که هد دستگاه نتواند به خوبی سیگنال ضبط را پیدا کند؛
- پره‌چرخ شدن نوار که به علت کشش بیش از حد پیچش نوار ایجاد می‌شود؛
- جمع شدن نوار که به علت تنظیم نبودن دستگاه به وجود می‌آید؛
- برآمدگی نوار که به اشکال در قرقره‌های نوار مربوط است؛

- تأثیر میدان‌های مغناطیسی (ص ۱۵۷-۱۶۲).
در فصل هشتم درباره انباشت برای نگهداری درازمدت آمده است: «یکی از راه‌های اساسی به حداقل رساندن خطرات موازی‌سازی است، یعنی از هر محمل دو یا سه کپی تهیه کنیم شامل:

۱. نسخه اصلی؛

۲. نسخه نگهداری یا مادر؛

۳. نسخه تکثیر یا کار؛

۴. نسخه دسترسی.

نحوه استفاده از هریک از این نسخه‌ها و ویژگی فرمت‌های مورد استفاده باید در خطمشی آرشیو تعیین شود» (ص ۱۸۶).

از آنجاکه با وجود مراقبت‌های بسیار فقط می‌توان روند فرسودگی نوارهای مغناطیسی را کند کرد و نمی‌توان به‌طور مطلق آنها را از آسیب مصون داشت، نیازمند آشنایی با نحوه مرمت نوارها هستیم که در فصل دهم این کتاب در این باره چنین آمده است: تعیین معیارهای اولویت مرمت در

در انتخاب فرمت دو نکته مهم است؛
 ۱. فرمتی انتخاب شود که مورد استفاده تعداد زیادی از سازمان‌های بزرگ قرار گرفته باشد و عمر تجاری آن زود تمام نشود؛
 ۲. بهترین کیفیت را داشته باشد نه اینکه گران‌ترین باشد.
 در بسیاری از آرشیوهای دنیا فرمت بتاکم دیجیتال به کار رفته است، اما تجهیزات آن بسیار گران و ممکن است پس از مدتی منسوخ شود، در حال حاضر هنوز برای تعیین اینکه کدام فرمت بازار را به دست خواهد گرفت، قدری زود است.

میزان دستیابی به اهداف تعیین شده
 به‌راستی می‌توان اثر حاضر را کامل‌ترین و مفیدترین کتاب فارسی در زمینه نگهداری نوارهای مغناطیسی دانست. این اثر توانسته است تا حد بسیار زیادی برای مخاطبان خود تازه‌ترین و مهم‌ترین اطلاعات مورد نیاز را فراهم کند. این اثر با نثری روان، پیچیده‌ترین مباحث تخصصی را به شیوه‌ای قابل فهم و ملموس تشریح کرده است که به‌واقع بیانگر زحمات مؤلفان

محمل‌ها مهم‌ترین و اولین اقدامی است که باید انجام پذیرد. اگر اطلاعات کافی دربارهٔ محمل‌ها داشته باشیم، می‌توانیم معیارهایی را در نظر بگیریم. ارزیابی اهمیت محتوای محمل از نظر تاریخی یا سازمانی نکتهٔ حائز اهمیت است. پس از تعیین اولویت، از طریق بررسی وضع محمل و تعیین میزان آسیب وارده، آن را در اولویت مرمت قرار می‌دهیم.
 پختن نوارهای مغناطیسی، که تغییر شکل داده‌اند، در کوره‌ای مخصوص این کار - که کارخانه‌های تولیدکنندهٔ نوارهای مغناطیسی سازندهٔ آن هستند - یکی از راه‌های مرمت نوارهاست.
 نوارهای خیس شده را می‌توان با قراردادن آنها در معرض هوا خشک کرد (ص ۲۱۵ - ۲۳۲).

کپی و تغییر فرمت نیز از دیگر راه‌حل‌های حفظ و نگهداری نوارهای مغناطیسی است که در آخرین فصل کتاب در این باره آمده است: «کوچ محتوا به فرمت‌های جدیدتر راه‌حل واقعی نگهداری منابع است، اما تصمیم‌گیری در این باره کار آسانی نیست، عوامل مالی، فنی و اجرایی در این تصمیم‌گیری مؤثرند و مهم‌تر اینکه نیازهای حال و آیندهٔ آرشیو دیداری و شنیداری باید در نظر گرفته شوند.

این کتاب محدود به مباحث حفظ و نگهداری نوارهای مغناطیسی است که دسته بزرگی از منابع دیداری و شنیداری را شامل می‌شود

می‌پردازد و شناخت این کمیته باعث می‌شود مخاطبان بتوانند همواره به‌صورت پیوسته با اتصال به پایگاه آنها پاسخ مشکلات خود را بیابند.

۵. کمیته فنی (آی. ای. اس. ای) توصیه‌ها و آیین‌نامه بسیار کاربردی و کارشناسی شده‌ای در زمینه چگونگی و مراحل تبدیل منابع از آنالوگ به دیجیتال دارد که بسیار راهگشاست و می‌توانست در فصل یازدهم این اثر جای بگیرد و موجب تکمیل و غنای محتوایی این فصل شود، به‌ویژه که این مبحث برای آرشیوکاران بسیار نو و حیاتی است.

در پایان نگارنده این سطور، در مقام مدرس درس مواد سمعی و بصری در دانشگاه علامه طباطبایی و داشتن تجربه عملی بیش از ۱۵ سال در زمینه مدیریت آرشیوهای دیداری و شنیداری از مؤلفان کتاب به‌دلیل تألیف این اثر سپاس‌گزار کرده و برای ایشان آرزوی توفیق بیش از پیش از پروردگار می‌نماید.

پی‌نوشت‌ها:

1 . kaveh_giti@yahoo.com

2 . IASA

کتاب است. ایشان در جست‌وجو و گردآوری تازه‌های علمی - تخصصی در این زمینه از هیچ تلاشی فروگذار نکرده‌اند و از این رو شایان تحسین می‌باشند.

مباحثی که باید مطرح شوند

در مطالعه کتاب کمبودهای اندکی به‌شرح زیر مشاهده شد. ۱. در پیشگفتار کتاب آمده است: «در یکی از پژوهش‌های صورت‌گرفته در سال ۱۳۷۹ درمورد آرشیوهای صداوسیما آمده است: از مجموع هشت مخزن موجود تنها یک مخزن استاندارد ساخته شده است».

از آنجاکه رعایت امانت‌داری نسبت به افراد حقیقی و حقوقی در هر اثر پژوهشی اصل می‌باشد، با توجه به مطلب یادشده که نسبت به اثر حاضر پژوهشی گذشته‌نگر می‌باشد، انتظار می‌رفت مؤلفان که با دقت کم‌نظیری به گردآوری اطلاعات پرداخته‌اند، علاوه بر ذکر وضع قبلی این آرشیوها درباره وضع فعلی آرشیوهای سازمان صداوسیما اطلاعات جدیدی را به مخاطبان خود می‌دادند، زیرا اکثر قریب به اتفاق آرشیوهای این سازمان از ساختمان استاندارد بهره‌مند می‌باشند.

۲. باتوجه به گستردگی مخاطبان این کتاب بهتر می‌بود در فصل دوم، «آشنایی با مفاهیم پایه»، مفاهیمی چون پالس الکتریکی، سیگنال، فرکانس، پال، سه‌کام و نظایر آنها نیز تعریف می‌شد تا موجب آشنایی بیشتر و عمیق‌تر مخاطبان شود.

۳. در فصل پنجم که مهم‌ترین فرمت‌های دیجیتال معرفی شده‌اند، برخی از این فرمت‌ها که هم‌اکنون نیز در کشور استفاده می‌شوند، از قلم افتاده است از جمله دی. ال. تی، سوپر دی. ال. تی و دی. وی. دی. آر.

۴. جای معرفی کمیته فنی انجمن آرشیوهای دیداری و شنیداری (آی. ای. اس. ای) و معرفی نشانی پایگاه آن در این اثر ارزشمند خالی است. زیرا این کمیته به‌طور تخصصی به تمام مباحثی که در این کتاب آمده است به‌طور روزآمد